
Religionistika na HTF UK

Katedra religionistiky HTF UK je primárně zaměřena na živá současná náboženství Západu, a to jak na ta tradiční, tak na netradiční a nová. Lze tu tak studovat jak tradiční abrahámovský trojlístek křesťanství, judaismu a islámu, tak ale i nová náboženská hnutí, současnou spiritualitu, západní esoterismus a proměny náboženství v digitálních médiích. Oba směry jsou zohledněny i výběrem specializace, již si student v rámci studia volí. Zaměření na živá náboženství odpovídá i studijní kombinace – religionistiku lze studovat v kombinaci s husitskou teologií, pravoslavnou teologií nebo s judaistikou.

Kombinace s teologií je velmi vhodná i pro zájemce o studium současných alternativních náboženských forem. Většina se z nich totiž vyvinula buď přímo z křesťanství, nebo vznikla z dialogu s ním, dobrá znalost křesťanství a emického křesťanského diskursu je tedy základem pro porozumění tomu, kde s ním souzní a kde jsou naopak v ostrém sporu. I snahy religionistiky vymezit se proti teologii, které jsou součástí oboru, do velké míry předpokládají znalost toho, proti čemu se vlastně vymezují: studium na HTF nabízí unikátní možnost kombinovat teologické a religionistické vzdělání. Vzdor tomu je však třeba zdůraznit, že se religionistika na HTF drží přísných kritérií badatelské neutrality, jak je tomu dnes v oboru standardem, a nevěnuje se ani oslavování jedněch tradic, ani vyvracení jiných. Jejím cílem je především poznat, porozumět a získané znalosti předávat dál.

Metodologicky jsou badatelé katedry religionistiky zakořeněni jak v tradičních formách analýzy textu (hermeneutika, diskursní analýza), tak v antropologickém kvalitativním výzkumu. Odpovídá tomu i forma výuky a metodologická formace studentů.

Grantové projekty členů katedry

- 2017–2019: Zuzana Kostičová spoluřešitelkou projektu „**Obraz indigenních kultur v kontextu současné západní alternativní spirituality, společnosti a vědy**“, GA ČR č. GA17-09685S. Hlavní řešitel Mgr. Jan Kapusta, Ph.D.
- 2013–2015: Zdeněk Vojtíšek spoluřešitelem projektu „**Vývoj, transformace a diferenciacie náboženství v Česku v kontextu globálních a evropských proměn**“, GA ČR č. 401/13/35680S. Hlavní řešitel: T. Havlíček, další spoluřešitelé: M. Hupková, K. Klingorová, Z. R. Nešpor, P. Štych.
- 2011–2013: Zdeněk Vojtíšek hlavním řešitelem projektu „**Milenialismus v monoteistických náboženstvích: jeho původ, současné podoby a společenská relevance**“, GA ČR č. 401/11/2450.
- 2006–2008: Zdeněk Vojtíšek hlavním řešitelem projektu „**Přínos W. C. Smithe pro teorii a praxi dialogu monoteistických náboženství v České republice**“, GA ČR č. 401/06/1774.
- 2005–2009: Zdeněk Vojtíšek spoluřešitel výzkumného záměru MSM 0021620803 „**Círky v českých zemích a otázka nacionalismu - historické problémy, jejich překonávání a výhled k mnohonárodnostní a multikulturní evropské společnosti**“.
- 2005–2007: Jiří Gebelt řešitelem projektu „**Mandejci**“ (GA ČR č. 401/05/0989)
- 2004–2005: Jiří Gebelt, Libuše Martínková, Lenka Phillipová řešiteli projektu „**Kulturní obrat v religionistice**“ (GA UK č. 535/2004/A-TFP/HTF)